

علوم انسانی برای داشتن جامعه اخلاقی ضروری است

رندی وایلد روزنامه‌نگار روزنامه دیلی آرتک در یادداشتی به بررسی آرای مارتا نوسبام فیلسوف معاصر درباره علوم انسانی پرداخته است.

رندی وایلد روزنامه‌نگار روزنامه دیلی آرتک در یادداشتی به بررسی آرای مارتا نوسبام فیلسوف معاصر درباره علوم انسانی پرداخته است.

به گزارش خبرگزاری مهر، مارتا نوسبام در کتاب اخیر خود با عنوان "نه برای سود" به بررسی موضوع انسانی پرداخته است. کتاب "نه برای سود: چرا دموکراسی نیاز به علوم انسانی دارد" از سوی انتشارات دانشگاه پرینستون منتشر شده و توجهات زیادی را معطوف خود کرده است.

مارتا نوسبام در این کتاب به بررسی نسبت میان علوم انسانی و دموکراسی می‌پردازد. نوسبام معتقد است که به لحاظ تاریخی علوم انسانی نقش محوری در آموزش و پرورش داشته است. او علت این مسأله را نقش این علوم در تربیت شهروندان می‌داند. او در این کتاب به انتقاد از رسالت آموزش و پرورش در برخی جوامع دموکراتیک می‌پردازد و معتقد است که رسالت اصلی آموزش و پرورش در آن جوامع دچار انحراف شده است.

رندی وایلد معتقد است که دغدغه نوسبام در مورد علوم انسانی موضوعی حائز اهمیت در دنیای کنونی است. آنچه در ادامه می‌آید دیدگاه وایلد در مورد آرای نوسبام درباره علوم انسانی است.

در حال حاضر شاهد بی‌ثباتی و رکود اقتصادی هستیم. با توجه به این موضوع اهمیت پیدا کردن شغل و حرفه بیش از پیش نمایان شده است. در چنین فضایی خانواده‌ها و دانشجویان رشته‌ای را برای تحصیل انتخاب می‌کنند که بتواند آینده شغلی آنها را تضمین کند.

از این رو دانشکده‌هایی چون ریاضیات، علوم پایه، سیستم‌های اطلاعاتی و مهندسی بیشتر مورد توجه دانشجویان و خانواده‌های آنها قرار می‌گیرند. منطق پشت سر این توجه، مستقیماً به شغل بر می‌گردد. این رشته‌ها ارتباط مستقیم و تنگاتنگی با صنایع دارند. این در حالی است که علوم انسانی به تدریج مورد بی‌توجهی واقع می‌شوند.

نکته‌ای که مغفول واقع می‌ماند نقش و تأثیرات علوم انسانی در تفکر انتقادی و مهارت‌های ارتباطی است. فارغ التحصیلان علوم انسانی، سوپاپ اطمینان جوامع خود هستند و باعث پویا نگه داشتن جوامع خود می‌شوند.

حتی اهمیت تربیت سایر دانشجویان بر اساس مبانی علوم انسانی نیز احساس می‌شود. آنچه نوسبام را در مورد علوم انسانی نگران می‌کند بی‌توجهی به اهمیت و نقش آن در جوامع است.

نقد نوسبام به جوامع پیشرفته و مدرن است و شغل محوری در انتخاب رشته‌های دانشگاهی برای او مسأله است. عقیده بنده این نیست که آموزش برای حرفه و شغل اهمیت ندارد بلکه آنها برای جامعه ضروری و حیاتی هستند و باعث پیشرفت جامعه نیز می‌شوند. اما آنچه بنده به آن معتقد هستم هم آموزش حرفه‌ای و هم آموزش فرهنگی است.

در واقع در کنار رشته‌هایی که با صنایع ارتباط دارند رشته‌های مرتبط با فرهنگ جوامع نیز باید مورد توجه جدی باشند.

در حال حاضر شاهد منحل شدن و یا ادغام برخی از دانشکده‌های علوم انسانی در غرب هستیم. صحبت بنده این است که تسلط به فن و رشته تجارت شرط کافی برای به دست آوردن شغل و حرفه نیست و این مسیر یگانه راه ممکن نیست.

خلاقیت، سازگاری، قدرت ارتباط کلامی و نوشتاری با دیگران، تحلیلگر بودن، توان انجام تحقیق از جمله مهارت‌هایی هستند که بازار کار به دنبال آن است.

از اینرو بنده با مارتا نوسبام آنجایی که می‌گوید علوم انسانی برای جوامع حیاتی و ضروری هستند هم عقیده هستم. نوسبام علوم انسانی را مبنای توسعه سیاسی و اجتماعی می‌داند.

بنده هم با نوسبام هم عقیده هستم که علوم انسانی برای داشتن جامعه‌ای اخلاقی و سالم ضروری هستند.